

Analysavdelningen
Anna Maria Wredenberg
anna-maria.wredenberg@socialstyrelsen.se

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Socialstyrelsens yttrande över betänkandet Bättre information om hyresbostäder - Kartläggning av andrahandsmarknaden och ett förbättrat lägenhetsregister (SOU 2023:65)

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet dnr LI2023/03518

Socialstyrelsen har inget att erinra mot utredningens förslag. Socialstyrelsen lämnar följande synpunkter.

Socialstyrelsens synpunkter på förslag, bedömningar och konsekvensanalys

6.1.4 Vissa problem kan inte lösas med att samla in uppgifter

Socialstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att insamling av uppgifter om hyresbostäder kan vara ett steg i rätt riktning för att skapa mer transparens på hyresbostadsmarknaden, och att det i viss mån kan bidra till stärkt konsumentskydd även för personer på andrahandsmarknaden. Men också i bedömningen att det främst krävs andra typer av åtgärder för att lösa de problem som uppmärksammats i utredningen gällande andrahandsuthyrning och dess konsekvenser för personer med svag förankring på bostadsmarknaden eller som i övrigt befinner sig i en socioekonomiskt utsatt situation. Socialstyrelsen vill därför framhålla betydelsen av andra åtgärder som möter de problem som beskrivs i utredningen, för att minska utsattheten för de grupper, inte minst barn, som kan befinna sig i en särskilt utsatt situation på andrahandsmarknaden.

6.5.1 Skälen för att samla in uppgift om förstahandshyresgäst och principen om uppgiftsminimering

Socialstyrelsen delar utredningens bedömning att uppgifter om vem som är förstahandshyresgäst i en specialbostad inte ska samlas in. Skyddat boende blir från och med den 1 april 2024 en reglerad boendeform i socialtjänstlagen (2001:453). Utredningen uppfattar det som att den nya boendeformen kommer att vara en specialbostad. Socialstyrelsen vill i relation till detta framhålla vikten av att det inte går att ta del av adressen till ett skyddat boende med hemlig adress genom att ta del av uppgifter i lägenhetsregistret.

6.5.6. Sekretess

Socialstyrelsen delar utredningens bedömning att personer som har skyddade personuppgifter behöver skydd för sina uppgifter i lägenhetsregistret. Socialstyrelsen anser att det är något otydligt i förslaget hur uppgifter om

personer med skyddade personuppgifter och uppgifter om förföljda personer ska hanteras i registret och om de kan komma att lämnas ut genom direktåtkomst eller elektroniskt på annat sätt. Uppgifter ur lägenhetsregistret får, enligt förslaget, lämnas ut elektroniskt om det inte är olämpligt. Med elektroniskt utlämnande avses både direktåtkomst och annat utlämnande i elektronisk form, till exempel via e-post eller USB-minne. När uppgifter om förstahandshyresgäst samlas in och tillgängliggörs i lägenhetsregistret innebär det att en betydande del av befolkningen registreras. Utredningen bedömer därför att personer som har skyddade personuppgifter behöver skydd för sina uppgifter i lägenhetsregistret och föreslår att sekretess ska gälla i lägenhetsregistret för uppgift om enskilds personliga förhållande, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Socialstyrelsen vill i det sammanhanget framhålla att det är viktigt att personer som har skyddade personuppgifter får skydd för sina uppgifter i registret. När det gäller personer som har skyddade personuppgifter är det bland annat viktigt att det är få personer som har tillgång till uppgifterna och att den personal som hanterar uppgifterna har kunskaper om hur uppgifterna hanteras.

7.2 Konsekvenser för bostadsmarknaden, för hyresgäster och för samhället i övrigt

Socialstyrelsen ser positivt på att utredningens förslag ger bättre möjligheter till forskning om exempelvis socioekonomisk boendesegregation, liksom att kommuner genom förslagen kan få bättre kännedom om fastighetsägare vilket bland annat kan vara till nytta i det vräkningsförebyggande arbetet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Natalia Borg. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Stina Hovmöller deltagit. Utredaren Anna Maria Wredenburg har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Natalia Borg

Anna Maria Wredenburg